

Blahopřejeme ženám k jejich svátku

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXVI

ČÍSLO 273, BŘEZEN 2023

CENA 10 Kč

Březen – za kamna vlezem

Mohlo by se zdát, že se staré známé přísloví hodí i do dnešní doby. Mnozí za kamny zalezlí jsou, ale z mnoha jiných důvodů. Mezi ně určitě nepatří členky Levicových klubů žen (LKŽ), které se těší na svůj největší svátek v roce – na Mezinárodní den žen. 8. březen se dokonce po mnoha letech zneuznávání, zesměšňování a dehonestování v roce 2004 stal významným dnem v českém kalendáři.

I muži v kapitalistické společnosti začali opět nosit svým ženám kytičku, něco dobrého nebo i jiné dárky, aby jim poděkovali za to, že jsou. A proč zrovna 8. března? Historie vzniku je známá, letos uplyne 115 let od stávky newyorských švadlen v roce 1908. Datum 8. března se ustálilo až po první světové válce, zejména pod vlivem velké demonstrace v Petrohradě roku 1917 těsně předcházející únorové revoluci, která se konala poslední neděli v únoru dle juliánského kalendáře, což odpovídá 8. březnu kalendáře gregoriánského. Svátek se rychle rozšířil, jeho obsah kolísal od politického a feministického protestu po apolitickou obdobu Dne matek. Od roku 1975 je svátek oficiálně uznán Organizací spojených národů a je připomínán jako den mezinárodní solidarity žen za rovnoprávnost, spravedlnost, mír a rozvoj. Žijeme na začátku roku 2023. Co by řekly newyorské švadlenky na dnešní postavení žen ve společnosti? Co se zlepšilo za těch 115 let? Změnilo se hodně, svět překonal dvě světové války, ze kterých se však hlavně politici nepoučili, technický svět se připravuje na robotizaci všeho, lidské zdroje a možnosti začínají slábnout. Tomu všemu se brání i příroda, která nás varuje různými katastrofami. A posloucháme ji?

A co na to říkáme my, ženy z LKŽ?

Jsmo dost kritické, máme obavy o další budoucnost. Na doporučení předsedkyně Poslanecké sněmovny M. Adamové Pekarové pleteme ponožky, svetry, abychom se zahřály. Kdepak, takhle to u nás není, pleteme pro potěšení a naplnění dlouhých zimních večerů. Vládu moc neposloucháme, spíš by měla vláda začít poslouchat občany České republiky, abychom nemuseli být celou zimu za kamny.

A jak vnímáme dnešní situaci?

No, nic moc. V naší republice stále přetrvává tradiční postavení žen, i když žijeme v 21. století. Samozřejmě, že se postavení žen i mužů postupně srovnává, ale po-

řád ještě nás čeká hodně dlouhá cesta. Odráží se to již při výchově dětí, studijní obory jsou nabízené s určitým předurčením, pro koho se více hodí. Vždyť teprve nedávno jsme u nás začali mít zdravotní bratry, nebo dívku kominíka. Dokonce pro to ani nemáme správný výraz v češtině. A takových příkladů je mnohem víc. Evropská unie zadala studii, která se zabývá celkovým problémem rovnoprávnosti žen a mužů. Česká republika se sice v některých bodech zlepšila, ale konkrétně v tomto bodu jsme si pohoršili. Česká vláda by měla řešit srovnání výše platů bez ohledu na to, co jí přikáže EU. Jde přece o nás. Ženy mají o 1/3 nižší plat, než má muž na stejné pozici. My jsme v roce 2015 iniciovali petici na změnu koeficientu pro výpočet starobního důchodu, protože ženy celý život na to doplácí, ať v produktivním věku nebo seniorském. Dodnes se nepodařilo ani vytvořit spravedlivou důchodovou reformu.

A co přinese 8. březen 2023?

Změnu hlavy státu – nového prezidenta. Nevím, co nás s ním čeká. Vyjadřování Petra Pavla v předvolební kampani k ženským otázkám se mi moc nelíbilo. Je silně pravicový, i když se tomu brání. Souhlasí se zavedením kvót. Nad tímto jsme již vedly diskuse na různých fórech ženských organizací nejenom u nás, ale i na mezinárodní úrovni. Ani tady nejsem zastávkyně zavedení kvót. Politické strany a hnutí by měly již při sestavování kandidátních listin myslet na to, že ženy v politice hrají důležité místo, a proto by je měly postavit na volitelné pozice. Podle mého žena do politiky vnáší jiný náhled na řešení legislativních návrhů, je určitým katalyzátorem a uklidňujícím prvkem v politice. Přestože je v politice málo žen, domnívám se, že mít kvóty a za každou cenu poslat ženu do Sněmovny, do Senátu nebo do zastupitelstva obce nepřinese správný výsledek. Ne každá zájemkyně o to stát se političkou je vhodná, to samozřejmě platí i o mužích. Podívejme se na zmiňovanou M. Adamovou Pekarovou nebo J. Černochovou – ministryni obrany. To opravdu nejsou ženy na svém místě. Jejich „neženské“ názvy se projevují i v řešení současných problémů se zdražováním všeho a jejich vyjadřováním směrem k seniorům a všem, kteří jsou na pokraji chudoby. Dokonce chce urychlit proces ratifikace Istanbulské úmluvy, kterou my naprosto odmítáme. Je to obrovský krok zpátky zaměřený proti ženám.

Vlastenky z Levicových klubů žen na loňském pietním aktu v nacisty vyhlazené obci Ležáky FOTO – Květa Šlahůnková

Snad dostaneme možnost jeho názory změnit.

A proč máme obavy o budoucnost naší vlasti?

Nesouhlasíme s kroky naší vlády. Na začátku roku 2022 nejdříve vláda posílala na Ukrajinu dárky, které zabíjely děti, ženy, muže. Pak už se neskrývala za humanitární pomoc, ale nechala si schválit nouzový stav, aby mohla jednodušším způsobem posílat zbraně a podporovat válečný konflikt. Přijetí uprchlíků z Ukrajiny také nezvládla. Nerozlišovalo se a neregistrovalo se, kdo je uprchlík z ohrožené oblasti, který potřebuje opravdovou pomoc, a kdo je „uprchlík“ z jiné oblasti. Jsme jediný stát, který se takto velkoryse zachoval na úkor vlastních občanů.

Státní dluh, který narostl z furiantství našeho předsedy vlády budou splácet ještě naše právnická taťka. Vládní pomoc v některých ohledech se ukazuje být problematická pro naše občany. Mnohé lékárny nedokážou zajistit distribuci léků pro naše občany a vláda mezitím v tichosti odešle nemalý počet kamionů léků na Ukrajinu.

Asociální pravice na koni

„Volby hlavy našeho státu dopadly špatně. Pravice vyvinula hlavně přes sdělovací prostředky úsilí, aby značná část lidí podlehla státnímu pudu a jako stádo šli volit profesionálního převlíkače kabátů, který jednou sloužil Moskvě, teď podruhé slouží Washingtonu,“ řekl na únorovém zasedání Slovanského výboru České republiky docent Jan Minář, jeho předseda a také místopředseda Mezinárodní slovanské rady. Jak dále uvedl, nebezpečnou je pravice, jež nyní obsazuje ve státní správě všechna

Pomáhat ano, ale ne na úkor vlastních občanů a tady naše vláda naprosto selhala. Pro své občany připravila vládní deštník, který by nám, občanům, měl pomoc řešit jednotlivé problémy, je spíše výsměchem. Jak si může vláda dovolit nechat lidi žebrat o sociální dávky, vehnat nás do nedůstojných životních podmínek? Všechny okolní státy pro své občany začaly hledat jiné formy pomoci, odpuštění DPH, zastropování cen, regulace příspěvků, ale hlavně začaly na jaře a ne až na podzim jako naše vláda. Vládní kroky jsou nejednotné, předem neprodiskutované a tím se všechno zdržuje. Raději upraví koaliční smlouvu, vládní prohlášení, aby si uhájili vlastní zájmy a na předvolební sliby voličům dávno zapomněli.

Tohle všechno nám vadí, proto se zúčastňujeme na všech akcích, které jsou na obranu práv českého občana, proti zdražování, proti krokům české vlády směrem k Ukrajině atd. Je škoda, že v poslední době nedostáváme možnost vystoupit na demonstracích, abychom podpořily snahy o lepší život u nás. Velice dobře si uvědomujeme, že bychom samotné ne-

stačily „uzdravit“ naši společnost, nemůžeme být všude tam, kde se dějí nepravosti na ženách, ale i mužích. Proto je důležité, že jsou mezi námi „zapsané spolky“ jako je i Slovanský výbor ČR, LKŽ a další a hlavně, že nacházíme k sobě cestu a vzájemně spolupracujeme. Vždyť ve své práci máme mnoho společného. Pomáháme k uvědomění si občanů své národní identity, připomínáme, že jsme Slované, kteří se nevzdávají a své tradice a hrdost předávají dalším generacím.

A jsme opět u Mezinárodního dne žen. Na celorepublikovou oslavu pořádanou RR LKŽ zveme zástupkyně všech spolupracujících organizací, zástupkyně žen ze zahraničí, opravdu to bude mezinárodní oslava. A co bych přála nám ženám? Samozřejmě štěstí, zdraví, lásku, mír, zní to samozřejmě, ale ne vždy to tak je. Ale také bych přála, aby se našel dostatek mužů, kteří se nebudou stydět darovat ženě květinu alespoň tento den. Věřte mi, velmi nás tím potěší.

KVĚTA ŠLAHŮNKOVÁ,
předsedkyně
Republikové rady LKŽ

doufat, že se politici přece jen toho zaleknou,“ neztrácí Minář naději. Varovně poté dodal, že kdyby se Západ pustil do střetu s Čínou, znamenalo by to vyvolání i války s Ruskem, protože Čína a Rusko si zřejmě jsou vědomi, že kdyby tomu druhému státu v konfliktu nepomohli, tak by byli v dalším období na řadě oni. Takže by to znamenalo vzplanutí třetí světové války s nasazením všech zbraní. „Jedině zdravý rozum politiků tomu může zabránit,“ zdůraznil Jan Minář. (jel)

„Vrátíme moc do rukou českého lidu“

V duchu kréda Česká republika na 1. místě a hesla Totalita versus svoboda se na pražském Václavském náměstí pod sochou svatého Václava konala odpoledne 21. ledna opět protivládní

demonstrace. Svolał ji aktivista Ladislav Vrábek.

Na pódiu promluvil někdejší předseda vlády Jiří Paroubek s kritikou ostrou jako břitva na adresu vládního kabinetu a premiéra Pet-

ra Fialy. Hřimal, že je ve vleku Evropské unie... Pryč s touto vládou i jejím generálem. Hlasem pro Petra Pavla lidé podpořili vládní politiku.

„Kandidát podpořený pětikoalicí nesmí zvítězit,“ vyzvala občany směrem k 2. kolu prezidentských voleb europoslankyně Kateřina Konečná, předsedkyně ÚV KSČM, která také připomněla iniciativu Mír a spravedlnost. Komunista Josef Skála v projevu zdůraznil: „Přátelé, už to tady zaznělo, oni z nás mají strach. My je ale vyčíslíme a vyhrájeme nad nimi. Vrátíme moc do rukou českého lidu.“ A vyzval demonstrující k minutě ticha za „oběti dnešních shnilých poměrů,“ s odkazem na nedávnou sebevraždu před Úřadem vlády ČR. Proto sem byl také z Václavského náměstí vybrán cíl pochodu a zapálena symbolická svíčka.

„Našemu národu už několikrát hrozil zánik, ale přežili jsme díky odhodlání našich předků. My se dnes nesmíme našim předkům zpronevěřit. Nepřátel se nelekejme, na množství nehleďme,“ prohlásila předsedkyně Aliance národních sil Vladimíra Vítová. K jejímu vzkazu se připojil i předseda rady organizace Národní domobraný Marek Obrtel. Za Klub českého pohraničí promluvil ve vlasteneckém tónu Václav Větrovec.

Při průchodu Žitnou ulicí aktivistu L. Vrábela, který vedl pochodující občany k Úřadu vlády „kdo si demokraticky smýšlejí“ polil kýblem s modrou a žlutou barvou. Po skončení protestu policie nesmyslně zadržela a odvedla k výslechu organizátora L. Vrábela.

Na demonstraci několika tisíc občanů na Václavském náměstí také zaznělo: „Pojďme společně ukázat, že Češi do války nejdou.

Ani za Zelenského, ani za Bidena. Chceme pro naše děti mír. A svobodu. Chystají na nás zákon proti dezinformacím, tedy zákon mluvit proti současné politice EU, proti globalistickým elitám, proti válce, proti povinnému očkování, proti předraženým energiím, proti digitalizaci... To vše je dnes považováno za pouhou propagandu a dezinformace, tudíž to bude zakázáno. Vrhá nás do totality. Naši poslední šancí je se proti tomu postavit. Po přijetí zákona proti dezinformacím, rozvracení demokratických práv, cílů a ohrožení státu bude podpora Plánu Česká republika na 1. místě trestným činem. Povolena bude jen destrukce, globalizace, likvidace národních států a ekonomik, dělení lidí na elity a chudáky bez možnosti odporu a válka. Proti Rusku, proti všemu, co je národní, proti tradičním hodnotám, proti lidem.“

Demonstrující občané

FOTO - internet

Ve jménu Bandery, stoupence radikálního nacionalismu

Shlédl jsem video ze vzpomínkových oslav Stepana Bandery ve Lvově, kde se pod jeho pomníkem shromáždil nemalý počet jeho příznivců. Bylo to pod prapory a za účasti celé „armády“ kněží. Také projev byl, pokládány věnce. Nešlo však jen o Lvov. Také v úterý v Kyjevě dokonce s pochodněmi prošel oslavný průvod. Oslavovalo se v Žitomiru, Rivne, Ivano-Frankivsku, a na dalších místech. Hrdina měl totiž nedožitých sto čtrnáct narodenin a ty bylo zřejmě nutné náramně oslavit. Ukrajinská státní moc poslala jen k jejich ochraně několik desítek policistů. Zřejmě z obavy, že stále existují síly, které by se odvážily s tímto zaměřením státu nesouhlasit.

Ani ukrajinský parlament nezůstal totiž pozadu. Na jeho tweetu se objevila dokonce fotografie nejvyššího velitele ukrajinských ozbrojených sil Valerie Zalužného, jak pózuje před Banderovou fotografií a údajně zde měl být také text o tom, že ukrajinský nacionalismus zmizí, až Rusko („ruské impérium“) přestane existovat a dokonce tvrzení, že Zalužný „dobře zná pokyny Stepana Bandery“. Po velmi rozhořčené reakci polských představitelů, dokonce bylo potřeba jednání polského premiéra Mateusza Morawieckého se samotným ukrajinským předsedou vlády Denysem Šmyhalem, jak fotografie, tak text zmizely.

Proto, kdo to vlastně byl Stepan Bandera? Bojovník za svobodu Ukrajiny, terorista, vězeň v koncentračním táboře, soukromník, který po svém propuštění údajně na nic neměl vliv a vlastně i oběť „stalinského režimu“? Takže – narodil se 1. ledna 1909 v haličské obci Stryj Uhryniv patřící tehdy do rakouského mocnářství. Z velkých měst měl blízko do Lvova, kam také nakonec odešel po absolvování gymnázia ve Stryji (asi šedesát kilometrů od Lvova) dále studovat. Po porážce rudých se Lvov stal součástí Polska a byl jím až do září 1939, kdy ho sovětská

vojska opět připojila k území Ukrajiny.

Díky prostředí, v němž vyrůstal, se stal stoupencem radikálního nacionalismu a dokonce ve dvaceti letech, ještě na studiích, členem Organizace ukrajinských nacionalistů (OUA). Tato organizace svůj boj za nezávislost Ukrajiny, i když ve Lvově žili nejen Ukrajinci, ale i Poláci a bylo tu velké množství Židů, viděla v tom, že podnítí vzájemnou národnostní nenávisť terorem a vraždami, z níž bude OUA profitovat a jejím prostřednictvím se podaří získat nezávislost. Bandera byl velmi aktivní. Proto rychle postupoval ve funkčním žebříčku. V roce 1932 se stal dokonce jejím vojenským velitelem. Pod jeho vedením tato organizace v roce 1934 zavraždila ředitele Lvovského gymnázia Ivana Babije, protože byl, podle OUA prý „polský“. (Ulice, kde sídlí gymnázium, se dnes jmenuje Banderova)

le novější byl osvobozen (propuštěn) nacistickými vojáky, aby se podílel na řízení nacionalistických ukrajinských skupin v Haliči a Volyni. Existuje však podezření, že jednotky OUA řídil z Němců obsazeného území, tedy z Generalgouvernementu.

Je ovšem potvrzeno, že v té době navázal úzké kontakty s Abwehrem a stal se jeho agentem. Dostal i krycí jméno Consul. Za pomoci právě Abwehru se měly uskutečňovat i zmíněné teroristické akce. Když 22. června 1941 Německo napadlo Sovětský svaz, sjednotil své síly a spoluobsadil společně s německou armádou Lvov a jeho okolí. Jeho cílem byla samostatná Ukrajina. Teror se dostal k svému vrcholu. Podle současného ukrajinského výkladu se prý do teroristických akcí sám Bandera nezapojoval.

Banderovská bojůvka

FOTO - internet

Stepan Bandera

FOTO - internet

va). Pak přišel Banderův „majstrštyk“. Byl rok 1934 a za jeho vedení byl zavražděn polský ministr vnitra Bronisław Pieracki. Tady však přece jen došlo na aktéry atentátu. Bandera byl odsouzen a nebyť začátku války, by se ani v roce 1939 nedostal na svobodu. Tady existují dvě verze. Podle starší byl přesunut do jiného vězení, dál od fronty a odsud uprchl, pod-

Nebývá ovšem zvykem, že velitelé, kteří velí, by se do vraždění zapojili osobně. Ani Hitler nikoho svou rukou nezabil. Okamžitě poté, co nacistická vojska vstoupila bok po boku s banderovskými nacionalisty do Lvova, došlo k prvnímu pogromu. Byl vyvolán banderovci. Židé a další prý pomáhali NKVD. Nebyla to zavraždění, ale bojůvky nacionalistů zabýjely i na ulicích. Podle svědectví tak bylo zavražděno od konce června do

počátku července jen ve Lvově na 4000 Židů. Tehdy velel OUA Bandera. On také byl u vzniku SS jednotek Nachtigal a Roland. Na podvrtnou činnost v Haliči a na Ukrajině v té době obdržel 2,5 milionu marek. Druhý následný pogrom měl dokonce svůj název – Petljurovy dny. Podle badatele Breitmana při něm zahynulo na 5000 Židů. Kromě toho na Městském stadionu zavraždili i esesáci. Zajímavé je, že statistiky vedou obě „akce“ odděleně.

Dalších krvavých akcí, tedy ve vnitrozemí Volyně a Haliče, v Babin Jaru, se prý Bandera osobně neúčastnil. Ani vlastně nemohl. Jako velitel však o nich musel vědět a mohl je zastavit. Program vytvoření samostatné fašistické Ukrajiny vyhlášený jím a jeho nejbližšími okamžitě po napadení SSSR a vstupu do obsazeného Lvova, však již 23. června sdělil dopisem přímo Adolfu Hitlerovi a aniž by čekal na jeho vyjádření, vyhlásil Ukrajinu za samostatný fašistický stát. Příslušný dokument, jenž byl vylepen na nárožích Lvova, končil slovy: „Sláva hrdinské německé armádě a jejímu Führerovi Adolfu Hitlerovi“. Tento záměr však neodpovídal plánu nacistického vedení. Proto byl už 5. července po-

slán do domácího vězení a když ani pak nezbrzdil svou nacionalistickou činnost, byl odvezen společně s dalšími členy svého tehdejšího štábu do Berlína, odkud se nesměli na Ukrajinu vrátit. Také odtud však pokračoval v řízení OUA. Stále pokračující činnost v tomto směru však znamenala jeho zadržení a odvezení do zvláštní cely (na zvláštní oddělení) tábora Sachsenhausen, kam byli umístováni prominentní vězni. Tady zůstal až do podzimu roku 1944, kdy nacisté jeho služeb opět potřebovali. Po propuštění však uprchl a skrýval se, aby v únoru 1945 na konferenci OUN-B, jež převzalo prapor OUA, byl zvolen vůdcem organizace, tentokrát bez protektorátu nacistů. Začalo období boje na všechny strany.

Po válce, ač stíhán sovětskými úřady, zůstal na svobodě a dále řídil protisovětskou, protipolskou a další činnost. Jeho muži dokázali povraždit tisíce Poláků, Židů, Rusů, nespolutracující Ukrajince, ale i Čechy (připomínám události na Volyni), Maďary, Rumuny. Jeho činnost ukončil atentát v roce 1959, jenž provedla zřejmě sovětská rozvědka. To všechno o Stepanu Banderovi víme. Ví to i představitelé naší vlády. Přesto se na rozdíl od Polska neohradili proti Banderově lednové glorifikaci a stejně jako hollywoodní bojovníci „za pravdu a lásku“ mlčí, údajně bojuje za demokracii a svobodu.

JAROSLAV KOJZAR

Otevřený dopis Radě České televize

Odsouzení pořadu ČT2 – Postoloprty 1945

Ve dnech 8. 11. a 10. 11. 2022 uvedla televizní stanice ČT2 takzvaný hraný dokument **Postoloprty 1945 – česká odplata**. Scénář vypracoval Jan Vávra a režíroval Jakub Wehrenberg. Samozřejmě film vznikl v roce 2022 za „podpory“ „Česko-německého fondu budoucnosti“. Tento pořad překrucuje historické události jara 1945. Naši veřejnosti je vnučován názor, že došlo ke zločinu organizovanému našimi nově ustanovovanými československými vládními úřady. Základním zákeřným záměrem je zabývání se touto situací bez ohledu na předcházející počatou plánovanou genocidu našeho i jiných národů, prováděnou zfašizovanými Němci z říše i z naší republiky. Je to stejný podvod, jako kdyby se provádělo posuzování rvačky teprve od okamžiku, když by se napadený a poraněný vzhopil, a útočníkovi jich v sebeobraně pár vrazil.

Před takovýmto počínáním nás varoval již prezident Edvard Beneš. V projevu na sjezdu Svazu osvobozených politických vězňů v Praze, 14. prosince 1945, mj. řekl: „Říkal jsem vám při jiných příležitostech, že máte všechno znamenat a povědět, co jste zažili ve svých věznicích a koncentračních táborech. Ne snad jen proto, abyste vyložili nám všem svá utrpení, ale proto, abyste se znovu mohli bránit, až oni začnou s touto kampaní. Neboť na válku z let 1938 – 1945 se nesmí nikdy zapomenout. A že začnou, o tom buďte přesvědčeni. A konečně přijdou opět, aby od očišťování přešli k útoku. Bude to nová reakce, která opět spojí útok na pokrok sociální s útokem na naši svobodu národní a lidskou.“ Tato slova prezidenta Beneše autoři a účinkující v tomto pořadu přesně potvrzují. Je to o to smutnější, že se k tomuto propůjčují naši občané.

V odtržených „Sudetech“ při volbách do Reichstagu dali 4. 12. 1938 nacistickým kandidátům 98,9 % hlasů. Mnozí tzv. Sudetoněmci dostali od Hitlera zvláštní medaili za přípravu a provádění iredenty pohraničí od těla ČSR. Medaili tak dostalo jeden milion sto šedesát dva tisíce šest set se-

dmnát tzv. Sudetoněmců (Vyznamenání z doby nesvobody 1939 – 1945, Praha, 1999, str. 19, 22 -24). V lednu 1945 se v „hlavním městě werwolfu“ Ústí nad Labem konala schůzka vybraných hodnostářů Sudetské župy, která se zabývala působením této organizace v českém pohraničí.

Organizace se vytvářela od března roku 1945 a vstupovali do ní většinou mladí lidé z řad Hitlerjugend a Svazu německých dívek. Zde je také odpověď na stálé výkřiky o tom, jak Češi za povstání „vraždili“ nevinné německé chlapce v posledních dnech války. (Václav Vlk: Krvavé jaro roku 1945). V Praze dokonce i 8. května 1945, vraždili Němci rukojmí. V Českém národním povstání zavraždili 10000 osob. Proč, když už byli poraženi? Je známá i poslední bitva druhé světové války v Evropě u Milína ještě 11. května 1945. Sudetští Němci byli na Norimberském soudu žalováni a souzeni jako zločinné spolčení. Odsouzen zde byl jejich podstatný podíl na rozvrácení a zničení demokratického státu, jakým byla tehdejší Československá republika. V květnu a červnu 1945 u nás také působily nacistické bojovky wehrwolf. Zakročovaly proti nim i americké, sovětské, polské a rumunské oddíly. Před našimi soudy stanul jen menší počet záškodníků z 265 nacistických ilegálních organizací. Mnohé se nepodařilo odhalit, spasil je útek do Německa.

Na našem území bylo vypátráno 40 skladů zbraní a výbušnin. Např. dne 24. 6. 1945 ve Škrovádě stábní šikovatel Ludvík Helmut zavraždil Češka Půhodného. V Liberci byla dne 19. 6. 1945 vyvražděna celá rodina německého anti-fašisty ing. Rottera.

Do vzduchu bylo vyhozeno české skladiště v Chotyni a usmrceno bylo 14 osob. 31. července 1945 v 15:30 hodin došlo k výbuchu v Krásném Březně. V bývalém cukrovaru byl uložen trofejný materiál Československé armády, zajištěný po zbytcích rozprchlé německé armády. Ve zničeném objektu zahynulo 14 mužů a 12 žen, z toho šest vojáků, kteří sklad střežili. (Václav Vlk st. v textu „Krvavé jaro roku 1945“).

Pokud došlo v těsně poválečném období k nezákonnostem, jednalo se o dobově pochopitelné excesy. Naopak, v závěru odsunu německého obyvatelstva z republiky americký generál L. D. Claye a sovětský generál Lukjačenko tlumočili pplk. Štěpánu Andreasovi, vládnímu zmocněnci pro provádění odsunu Němců, „díků a uznání za vzornou a organizačně dokonalou práci československých úřadů při provádění transferu a prohlásili, že způsob, jakým československé úřady postupovaly při praktickém řešení tohoto obrovského úkolu zasluhuje největší chválu“. K událostem na Postoloprtsku máme opačné informace od účastníků a pamětníků událostí, z nichž můžeme uvést například:

Případ jménem Postoloprty

Byla to tuším, veřejnoprávní televize, z které jsem se nedávno (7. 6. 2005) dozvěděl, že prý před šedesáti lety došlo v Postoloprtech k masakru osmi set občanů německé národnosti. Jejich těla byla prý poté zpopelněna v „poldovce“. Ano, bylo řečeno slovo „masakr“ kterého se měli dopustit „Češi na Němcích“. Něco o Postoloprtech i o té době vím, protože jsem protektorát prožíval v Lounech, odkud je do Postoloprty coby kamenem dohodil. Za války se však Postoloprty nacházely na druhé straně hranice – v tzv. Sudetech. Nicméně jsme o těchto sousedech leccos věděli.

Když v srpnu roku 1944 byla v lounském prostoru, po obou stranách protektorátních hranic, shozena skupina výsadkářů, uspořádalo na ně gestapo doslova honičku. Stávalo se to i jindy. Hojně se takového zátahu zúčastnili i sudetoněmečtí civilisté z Postoloprty. Pamatuji se, že nejméně čtyři výsadkáři byli chyceni a zamordováni. K jednomu hrůznému masakru však u Postoloprty přece jen došlo. Nedlouho před koncem války bylo tam nahnáno několik set vězňů z málo známého tzv. pracovního tábora v Maltajích u Záluží. A u Postoloprty byli pak hromadně zavražděni.

U zdejších místních Němců našli po 7. květnu 1945 útočiště ně-

mečtí vojáci z tehdejší lounské posádky, i vojáci z jakési jednotky Schörnerovy armády, kterou v počtu asi dva a půl tisíce mužů při jejich útěku směrem na západ rozprášila 8. května u Chlumčan Rudá armáda. Mezi postoloprtskými Němci bylo i po odevzdání zbraní dosti pistolí, automatů či pancéřových pěstí. Příkaz k odevzdání zbraní byl prostě uposlechnut jen zčásti.

Postoloprty se proto staly doslova doupem wehrwolfů. Utrpěl jsem zde i já. Když jsem 12. května, tedy už po osvobození, jel přes Postoloprty do Chomutova, bylo naše nákladní auto ostřelováno právě v Postoloprtech. Vyvázl jsem z toho jenom prostřelením nohy. Vzpomínám si však, že ještě 12. června střelil v Postoloprtech patnáctiletý wehrwolf, jehož oběť se stal sovětský plukovník. Protože útočník patřil podle věku k mladistvým, žádný soud se s ním nekonal, naopak, bez potrestání byl odsunut do Německa.

Přes Postoloprty nebylo tehdy radno jezdit. Proto sem byli z Prahy posláni vojáci 3. praporu 4. brigády čs. armády. Teprve po jejich příjezdu se situace v Postoloprtech zklidnila. To mohu dosvědčit. Byl jsem tehdy jako předseda lounské organizace Svazu české mládeže členem okresního národního výboru v Lounech. Žádné masakry se tu nekonaly, i když naši vojáci začali v Postoloprtech s „divokým“ odsunem. Ten spořádaný se konal v roce 1946.

S fámou o „masakru“ v Postoloprtech jsem se setkal nedlouho po válce. Fámu prověřovalo velitelství armády z Prahy a dokonce jakási mezinárodní komise. V jejich závěrech bylo řečeno, že se fáma nezakládá na pravdě. Takže tvrdit v roce 2005, že v Postoloprtech došlo před šedesáti lety ze strany Čechů k nějakému masakru, dokonce masakru osmi set (!) osob, je neslychaná lež. Pánové a dámy z „veřejnoprávní“ televize! Omluvíte se za ní?

Z textu dopisu pamětníka, RSDr. Jaroslava Šimůnka, vojenského historika, zaslánoho ČT v roce 2005.

Pravda o válečných a poválečných událostech na Postoloprtsku

Mnichovská zrada byla signálem k rozpoutání strašlivé světové katastrofy. Fašistické smrtící vlně neuniklo ani pohraniční městečko Postoloprty, i zde byly přímé válečné oběti. Od Postoloprty směrem k žateckému letišti byl na počátku války v Maltajích u Záluží zřízen zajatecký tábor – koncentrák. Vězni byli využíváni k pracím na žateckém letišti a jeho okolí. V roce 1943, kdy Němci se již uchylovali k „taktickým ústupům“ bylo nutno tento tábor zrušit. Zajatci byli nahnáni do bažinaté části postoloprtské bažantnice a tam všichni postříleni. Těla povražděných zajatců pohltit močál. Na místě zajateckého tábora byl zřízen pracovní tábor pro osoby ze smíšených židov-

ských rodin. Celý svět ví, co obnášel židovský „pracovní tábor“. Po osvobození byl hromadný hrob v postoloprtské bažantnici odkryt, ostatky exhumovány a podle výsledků ohledání a dalších důkazů bylo konstatováno, že 450 těl, ležících v bažině dva roky jsou ostatky postřílených vězňů z Maltajů z roku 1943.

Na samém konci války prchala na západ Schörnerova armáda, jejíž části byly rozprášeny Rudou armádou dne 8. května u Chlumčan u Loun. Ještě však zůstaly zbytky, byly to pozůstatky wehrmachtu, jednotek SS a banderovců. K nim se v mnoha případech přidružily i civilní osoby z řad německého obyvatelstva. Nebrali na vědomí, že byla podepsána kapitulace, že z jejich Třetí říše a z vůdce zbyly jen ohořelé trosky.

Tito hrdlořezové se zformovali do útočných band, které se rozptýlily po krajině na Lounsku, Žatecku až k rakovnickým lesům, dále zabíjeli a tyranizovali kraj. Svým záchytným místem si určili právě Postoloprty, také proto, že věděli o podpoře německého, „sudeťáckého“ obyvatelstva. Proto byli do této oblasti vysláni vojáci 3. praporu 4. brigády čsl. armády. Na přelomu června a července roku 1945 byl odpor vraždících band zlomen, kraj vyčištěn a nastal i zde konečně mír.

Němečtí hrdlořezové, kterým se podařilo uniknout i v posledních bojích, byli už snadno pochyťáni a v počtu do pěti set mužů internováni na dvoře postoloprtských kasáren. K ostraze internovaných zabijáků bylo určeno pět mladíků, kteří pochopitelně neměli žádnou zkušenost v jakémkoliv boji. Bylo to nezodpovědné, nedomyšlené opatření, a tragická chyba. Tuto situaci velmi rychle odhadli protřelí hrdlořezi, ostrahu pobíli, pouze jednomu mládenci se podařilo uniknout. Zalarmoval nedaleko ležící posádku čsl. armády.

Zásah byl bleskový, vzbouřenci byli dostihováni již na pokraji lesů, kam se mínili opět uchýlit, jiní byli zlikvidováni ještě v blízkosti města. Byl to jejich konec! Je to sprostá lež o hromadném zavraždění na postoloprtském kasárenském dvoře. Nic takového se nekonalo! Němečtí fašisté, nacisté, kolaboranti a další hitlerovské zrůdy se snaží zakrýt své zločiny.

„Sudeťácká“ podlost, tyto hitlerovské pohrobky žene k tomu, aby své zločiny zatajovali a lži je hájily. Je obrovskou hanbou i před celým světem, že české polistopadové vlády se přáteli s landsmanschaftem, s potomky právě těch oblundných vrahů.

Z textu pamětnice Jany Machové, Postoloprty, nyní Příbram, 2019

Obrácíme se na Radu ČT, aby zabránila překrucování historických událostí takovýmto pořady.

Jménem Pražské rady Klubu českého pohraničí: V. Tomeš, M. Zahradník, P. Rejř

Novým prezidentem ČR Petr Pavel

Novým prezidentem České republiky byl v lednových volbách zvolen generál ve výslužbě Petr Pavel.

V souboji o sídlo hlavy státu na Pražském hradě porazil někdejšího premiéra vlády a předsedu hnutí ANO Andreje Babiše.

Vítěze volilo 3 358 926 voličů, tedy 58,32 %. Babiš dostal 2 400 271 hlasů – 41,67 %.

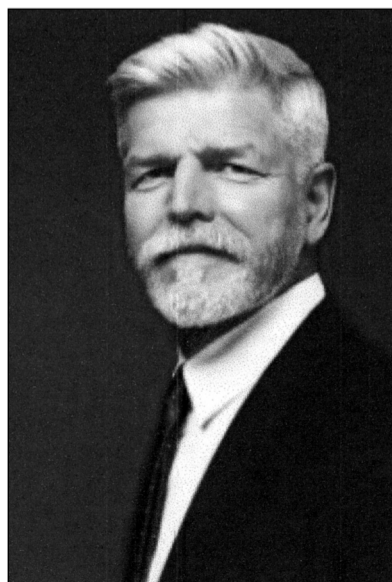
Vyzval své podporovatele, aby akceptovali jeho prohru a zároveň požádal příštího prezidenta Pavla, aby vyzval své voliče k uklidnění emocí.

Pavel složil svůj prezidentský slib 9. března ve Vladislavském sále Pražského hradu. Účast občanů na volbě byla 70,25 %.

Pavel prohlásil ve svém volebním štábu, že vyhrály hodnoty jako pravda, důstojnost a respekt a pokora. A „v této zemi nevidím vítězné a poražené voliče.“ Babiš řekl, že dosáhl v prezidentské volbě famózního výsledku, neboť získal víc hlasů než strany pětikoalice v posledních sněmovních volbách.

Odmítl, že vedl negativní volební kampaň. Předsednictvo ANO očekává, že ho Pavel jako prezident ke spolupráci osloví, pokud hodlá naši společnost spojit. Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová blahopřála Pavlovi ke zvolení novým českým prezidentem.

iportal24.cz – zmk, jel

Prezident Petr Pavel FOTO – internet

Neušlo nám I

■ Kissingerovo varování

Snahy o ponížení Ruska by vedly k jadernému chaosu, varuje Henry Kissinger, bývalý šéf americké diplomacie. Snahy o vyjednání míru by dle něj neměly být doprovázeny pomstychtivostí. Kissinger je jedním z architektů politiky uvolňování, která pomohla snížit napětí mezi USA a Sovětským svazem během studené války. Působil jako ministr zahraničí USA ve vládě prezidentů Richarda Nixona a Geralda Forda. (CNN)

■ Svoboda pro Američana

Moskva propustila 12. ledna na svobodu Taylora Dudleyho, bývalého příslušníka amerického vojenského námořnictva, kterého skoro rok věznila. Dle stanice CNN nebyl vyměněn za žádného Rusa. Dudleyho (35) zadrželi loni v dubnu ruští pohraničníci v Kaliningradské oblasti poté, co překročil hranice z Polska, kam zavítal na hudební festival. (ČTK)

■ Rusko na ropě a plynu vydělalo

Příjmy ruského rozpočtu z ropy a plynu loni vzrostly o 28 procent, respektive o 2,5 bilionu rublů (asi 810 miliard Kč). Na zasedání vlády to podle médií řekl ruský vicepremiér Alexandr Novak.

Těžba ropy v Rusku se loni zvýšila o dvě procenta na 535 milionů tun, export se zvýšil o sedm procent. Dle agentury Reuters se ruský vývoz plynu do Evropy vloni propadl na postsovětské minimum. Evropští obchodníci výrazně zvýšili nákupy ruské nafty před blížícím se začátkem platnosti embarga na dovoz ropných produktů z Ruska, které vstoupilo v platnost 5. února a zřejmě povede k omezení dodávek. Skupina zemí G7, Austrálie a EU zavedla v prosinci strop 60 dolarů za barel ruské ropy. (ČTK)

■ Odmítnutí stropu

V Rusku začal 1. únorem platit zákaz dodávek ropy a produktů z ní do zemí uplatňujících cenový strop. Zákaz má zatím platit pět měsíců. Rozhodnutí je reakcí na dohodu skupiny G7, EU a Austrálie, které od 5. prosince zavedly maximální cenu 60 dolarů (asi 1300 Kč) za barel ruské ropy přepravované po moři. Krok Ruska však nebude mít prakticky žádný dopad, jelikož tankery s jeho ropou do EU a Velké Británie už ani nemohou a ropovod Družba zásobující vnitrozemské státy Unie včetně České republiky má ještě pro letošek z embarga výjimku.

Finské výzkumné středisko CREA začátkem ledna odhadlo, že Moskva kvůli bojkotu Západu v prosinci přicházela o zhruba 160 milionů eur (3,8 miliardy Kč) z ropných příjmů denně. (ČTK)

■ Konec dohody

Rusko pozastavuje platnost rusko-americké dohody Nový START o vzájemném snižování počtu jaderných hlavic a jejich nosičů. Oznámil to 21. února prezident Vladimir Putin. Tuto smlouvu podepsali v Praze v dubnu 2010 tehdejší prezidenti Dmitrij Medveděv a Barack Obama. (BBC)

Stranu 4 připravili a redigovali Miroslav Havlík a Jan Jelínek

Hrozba tanků s kříži

Rusko opět ohrožují německé tanky. Při vystoupení k 80. výročí sovětského vítězství v bitvě u Stalingradu to 2. února ve Volgogradu řekl ruský prezident Vladimir Putin. Reagoval tak na rozhodnutí Berlína poskytnout Ukrajině tanky Leopard 2 německé výroby.

„Znovu nás ohrožují německými tanky – leopardy – s kříži na věži a znovu se chystají bojovat

s Ruskem na ukrajinské zemi,“ prohlásil Putin dle ruské státní agentury TASS. Výcvik ukrajinských vojáků na tanky Leopard 2 záhy začne, řekl německý ministr obrany Boris Pistorius.

Ukrajinci mají tanky dostat do konce března – 14 strojů – na které její vojáci v Německu prodělají výcvik. Součástí dodávky budou i munice a související logistika a servis.

Spolkový kancléř Olaf Scholz ve spolkovém sněmu ubezpečil, že se Ukrajina v budoucnu dočká od SRN další podpory. Dle prezidenta Joe Bidena vyzbrojí Ukrajinu 31 tanky M1 Abrams Spojené státy americké. Mluvčí moskevského Kremlu Dmitrij Peskov k tomu varovně zdůraznil: „Západ přečnuje potenciál, který tanky mohou Ukrajině poskytnout. Budou hořet jako všechny ostatní.“ (ČTK)

Na tanku Leopard 2 pro Ukrajinu pózuje německý ministr obrany Boris Pistorius.

FOTO: Reuters – Benjamin Westhoff

EU vycvičí ukrajinské vojáky

Vůdkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová při návštěvě Kyjeva 2. února ohlásila, že Evropská unie uvalí na Rusko balík nových sankcí. Přitom zdůraznila, že EU stojí po boku Ukrajiny stejně pevně jako vždycky. Zahalasila rovněž, že již stávající sankce „rozežirají ruskou ekonomiku jako rez“ a „vrhají ji o generaci zpět,“ což se ale zdá hodně přehnané tvrzení. Dle ní prý dodatečný cenový strop na ruské ropné výrobky ochuzuje Moskvu denně asi o 160 milionů eur. S Leyenovou přijel do Kyjeva také šéf unijní diplomacie Josep Borell, kde chlácholil slibem, že Unie vycvičí 30 tisíc ukrajinských vojáků. Jak sdělil list Ukrajinska pravda, tento výcvik má obsahovat též obsluhu a údržbu nových zbraní, včetně německých tanků Leopard 2. (ČTK, jel)

Bojiště u Bachmutu. Ukrajínští vojáci s municí ke střelbě pro houfnici.

FOTO: Reuters – Marko Djurica

Otevřen Český dům v Bělehradě

Prezident Miloš Zeman a jeho srbský protějšek Aleksandar Vučić otevřeli Český dům v Bělehradě. Budovu, již postavila před 100 lety česká krajanská komunita. Prezidenti podepsali memorandum, ve kterém se Srbsko zavazuje ČR budovu věnovat.

Budou tam sídlit Česká centra, české organizace, firmy a krajané. „Vrátili jsme České republice to, co jí právem patří,“ řekl Vučić.

Dle něho Srbsko uznává územní celistvost Ukrajiny. Zároveň požádal o pochopení, že se kvůli své situaci nepřipojilo k protiruským sankcím.

Vyzdvihl oblibu, které se Zeman těší mezi Srby. Je to podle něj díky tomu, že projevil odvahu omluvit se za bombardování Srbska Severoatlantickou aliancí.

Český prezident srbskému národu poděkoval za přátelství, které prokázal. (SV)

Rakety delšího doletu

Hodlají dodat USA Ukrajině. Mají dosah letu 150 km. Napsala to agentura Reuters s odvoláním na nejmenované zdroje této informace.

Američané se zprvu zdráhali dát Ukrajině rakety s doletem přes 80 km, neboť je brzdil strach z rozpoutání širšího konfliktu s Ruskem. Mluvčí Kremlu Dmitrij Peskov k tomu poznamenal: „Je to

přímá cesta ke zvýšení napětí. Vyžádá si to od nás více úsilí... chod událostí to nezmění. Speciální vojenská operace bude pokračovat.“

Peskov 1. února členy NATO obvinil, že veškerá jejich vojenská a zpravodajská infrastruktura včetně satelitů slouží pro Ukrajinu, což pro Rusko vytváří mimořádně nepřátelské podmínky, jež nelze přehlížet. V chodu jsou též jednání

o dodávkách stíhacích letounů Ukrajině.

Stíhačky F-16 se cuká poskytnout Ukrajině americký prezident Joe Biden, neslibuje je ani německý kancléř Olaf Scholz. Proti posílání jakýchkoliv zbraní do vojenského střetu na Ukrajině jsou Rakousko a Maďarsko, aby předešly jeho eskalaci. (BBC, ČTK, jel)

Neušlo nám II

■ Německo opět ve válce s Ruskem?

Bývalý velitel německé kontrarozvědky pro Die Welt prohlásil, že „teď jsme se stali válečnou stranou proti Rusku.“ Bývalý šéf Federální služby pro ochranu ústavy SRN Hans – Georg Maasen veřejně okomentoval fakta: pokud nyní Německo otevřeně dodává na Ukrajinu vojenská bojová vozidla a další těžké zbraně, znamená to, že je již přímo vtaženo do války s Ruskem. A nyní se tak může stát cílem ruských útoků. „Ale proč?“, ptá se Massen. Německo dle něj nemá v tomto konfliktu vlastní vojenské cíle. Ukrajina dle jeho názoru není pro Západ záštitou lidských práv, svobody ani míru. To vše jsou jen holé výmysly německých médií. „Je děsivé, kolik lidí znovu vykřiklo hurá. Ne tak v ulicích, jako v redakcích. Někteří novináři už zřejmě sní o tom, že budou pochodovat po Kremlu, aby odtud vyhnali Putina. A protože se občanů Německa nezeptali, bylo rozhodnuto o zvýšení zbrojních výdajů za jejich zády! Pro Německo může současné militaristické šílenství skončit žalostně,“ shrnuje expert. (mhav)

■ Zničení Ruska – konec světa?

„Snaha Západu dosáhnout ruské prohry na Ukrajině může vést k nenapravitelným důsledkům, mimo jiné vyvolat jadernou válku,“ pohrozil Dmitrij Medveděv, ruský exprezident a expremiér a také zástupce šefa ruské Rady bezpečnosti. Citovala jej ruská média. „Prohra jaderné mocnosti v běžné válce může vyprovokovat začátek války jaderné,“ prohlásil. „Jaderné mocnosti nikdy velké osudové konflikty neprohrály. To musí být zřejmé každému člověku,“ dodal. „Uděláme vše, aby naši kolegové z NATO a Evropské unie co nejrychleji vystřízlivěli,“ prohlásil v Minsku ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov. Západ dle jeho slov tlačí Ukrajinu do pozice, v níž tato země bude představovat přímé ohrožení Ruska a Běloruska. Také dle vyjádření ruského patriarchy Kirilla „jakýkoliv pokus zničit Rusko bude znamenat konec světa“, formuloval výhružku nejvyšší představitel ruské pravoslavné církve u příležitosti Svátku Křtu Páně, který tato východní církve slaví 19. ledna.

■ Janukovyč má být zatčen

Zatčení Viktora Janukovyče, ukrajinského exprezidenta, který v roce 2014 uprchl do Ruska po ozbrojených střetech v Kyjevě, nařídil dálkově kyjevský soud. Při jednání 17. ledna, jež se konalo v nepřítomnosti obviněného, potvrdil, že spolu s dalšími vládními činiteli „zorganizoval“ neopodstatněné použití vojenské techniky a střelných zbraní pro rozeznání účastníků demonstrace, uvedla Ukrajinska pravda. Dle prokuratury tým zavinil smrt 67 lidí.

■ Prodloužen válečný stav

Ukrajinský parlament 8. února schválil návrhy zákona předložené prezidentem Volodymyrem Zelenským na prodloužení válečného stavu a termínu mobilizace o dalších 90 dnů. Dosavadní přijatá opatření platila do 19. února letošního roku.

Stalingrad

ve chvíli smrtelného nebezpečí se Stalin znovu obrátil na Žukova

Pozdě večer 27. srpna 1942 vešel Žukov do Stalinovy pracovny. Třebaže věděl, že situace na jihu je složitá, to, co slyšel od Stalina, jím otřásl: „Na jihu je to špatné. Je možné, že Němci Stalingrad obsadí. Lepší to není ani na severním Kavkazu,“ pokračoval Stalin.

Timošenko byl odvolán.

Stalin oznámil, že Státní výbor obrany rozhodl, že do Stalingradu bude poslán Žukov. Ten to jmenování zprvu odmítl. Měl obavy, že bude velice obtížné společně pracovat. Stalin však namítl: „Situace může pro zemi skončit záhubou. Prostředky, jakýmikoliv obětmi. A co se týče našich povah, podřídíme se zájmům vlasti.“ Žukov prohlásil, že je vždy připraven sloužit vlasti.

Od té chvíle Stalin nikdy nepřijímal rozhodnutí v otázkách týkajících se organizace operací, bez toho, že by se se Žukovem poradil.

Stalin načrtl situaci: Němci se dostali k Volze v severní části Stalingradu a vtrhli do města. Úkol spočíval v tom, aby silou tří armád, které byly dány k dispozici Stalingradskému frontu (táhl se téměř 400 km od Volhy na západ podél levého břehu Donu, ze severu zasadit protiúder a spojit se s 62. armádou bránící město.

Zmíněná armáda byla společně s třemi dalšími součástí Jihovýchodního frontu, jemuž velel A. I. Jeremenko. Stalin přikázal útok zahájit 2. září, neboť „v opačném případě Stalingrad ztratíme“.

Jeden den Žukov věnoval práci s dokumenty v generálním štábu a ráno 29. srpna odletěl ze známého moskevského ústředního letiště.

Moc dobře chápal, že je poslán na nejdůležitější úsek sovětsko-německé fronty, kde probíhaly rozhodující boje. Na Stalingrad se

uspokojivě. Proto útočíte slepě, aniž byste znali protivníka, systém jeho obrany, kulometné a dělostřelecké, ale především protitankové palby. Odvolávat se na nedostatek času je pro rozvědku něčím nepodloženým. Rozvědka všech druhů musíme provadět soustavně, dvacet čtyři hodin, za pochodu i při vstupu do oblasti soustředění.

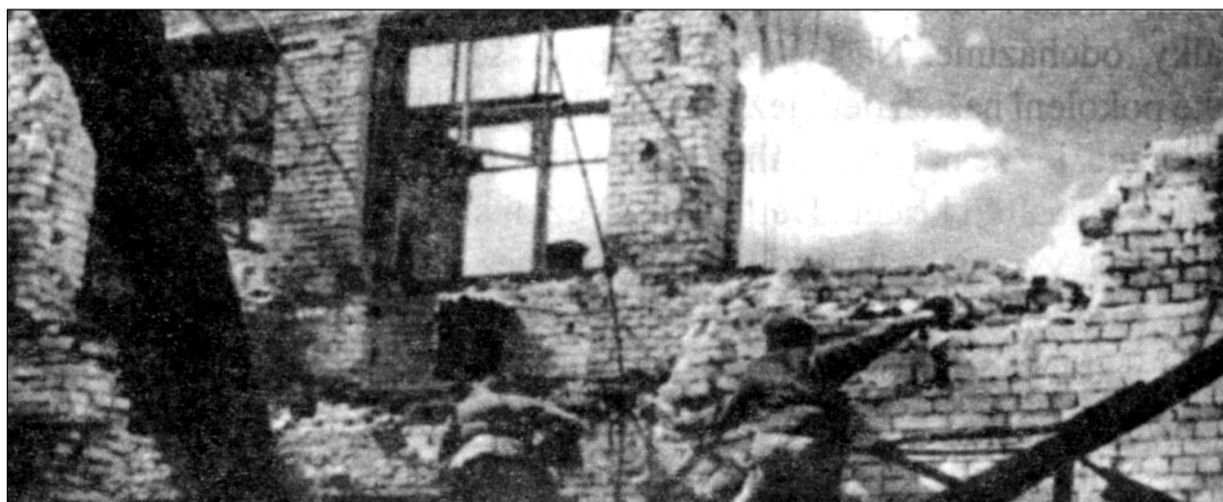
Nelze se spoléhat pouze na vlastenectví, odvahu a chrabrost našich vojáků, vrhat je do boje proti nepříteli, jehož neznáte, jedinou výzvou „Vpřed na nepřítel!“ Pouhým „hurá“ Němce nezdoláme. Nemáme právo vést lidi zbytečně do záhuby. Současně však musíme splnit rozkaz hlavního stanu – rozdrtit nepřátelské uskupení, které se prodralo až k Volze, a pomoci Stalingradu.“

12. září G. K. Žukov a A. M. Vasilevskij, jenž byl nedávno jmenován náčelníkem generálního štábu, vrchnímu veliteli podávali hlášení o situaci na Kavkaze a u Stalingradu. Nejvyšší položil následující otázku: co Stalingradský front potřebuje, aby bylo možné protivníkům koridor zlikvidovat a spojit se s Jihovýchodním frontem? Žukov prohlásil: přinejmenším jednu zesílenou armádu.

Stalin navrhl, aby se vypravili do generálního štábu a důkladně promysleli, jaká opatření v oblasti Stalingradu podniknout.

Celý následující den Žukov a Vasilevskij pracovali v generálním štábu. Když probrali všechny možné varianty, zformulovali závěry. Při ofenzivě na jihu hitlerovské vedení dokázalo převzít iniciativu, my jsme odráželi tlak nepřítel. Je nezbytné mu vnutit naši vůli. Jak? Opět se srazit s nejsilnějším uskupením, znovu udeřit na křídla 6. armády Pauluse a 4. tankové armády Hotha, útočící na Stalingrad.

Často se zdálo, že obránci Stalingradu brání už jen hromadu kamení. Bitvy na Volze se zúčastnily tři fronty – Stalingradský (A. I. Jeremenko), Donský (K. K. Rokossovskij), Jihozápadní (N. F. Vatutin), koordinovali je maršálové Žukov a Vasilevskij.

Často se zdálo, že obránci Stalingradu brání už jen hromadu kamení. Bitvy na Volze se zúčastnily tři fronty – Stalingradský (A. I. Jeremenko), Donský (K. K. Rokossovskij), Jihozápadní (N. F. Vatutin), koordinovali je maršálové Žukov a Vasilevskij.

hnala 6. německá armáda, nejlepší ve wehrmachtu...

Žukov se ocitl ve složitém postavení. „Shora“ i „zdola“ na něj důrazně tlačili, aby zaútočil. I bez toho mu však bylo jasné, že útok je životně důležitý. Avšak navrhované způsoby... Na poradě u velitele 1. gardové armády K. S. Moskalenka Žukov do hlav pozvaných vtlučoval:

„Bojujeme druhým rokem. Je tedy načase, abychom bojovali moudře. Už Suvorov říkal, že rozvědka jsou oči a uši armády. A právě naše rozvědka pracuje ne-

grad? To nemá smysl: nedaleko města se nachází obrovská masa nepřátelských vojsk. Nicméně právě toto uskupení je ostřím hitlerovského klínu. Jeho strany se protáhly na stovky kilometrů a jsou kryty poněkud slabšími rumunskými, maďarskými a italskými vojsky. Navíc se vojáci ze zemí – satelitů Německa – příliš nehrnuli nasazovat vlastní krk za věc fašistické říše. Z toho plyne, že útočit je třeba zde, blíž k základu klínu.

Protiútok u Stalingradu se připravoval výlučně G. K. Žukovem a A. M. Vasilevským.

Georgij Konstantinovič Žukov

Poměr sil a prostředků ve stalingradském směru byl v dané chvíli následující: my jsme měli 1 103 000 vojáků, 15 501 děl a minometů, 1463 tanků, 1350 letadel; Němci disponovali 1 011 000 vojáků, 10 290 děl a minomety, 675 tanků, 1 216 letadel. Naše převaha byla bezvýznamná. O osudu operace muselo tudíž rozhodnout vojenské mistrovství.

Navíc, kromě jiného, bylo nezbytné zavést nedílnou velitel-

a dokonce jim byla cizí.“ V této válce „v nelítostných bojích s nepřitelem velitelé Rudé armády dokázali oddanost naší vlasti“, získali zkušenosti a díky tomu již komisaře nepotřebujeme.

Antifašista

*Byla válka, nebyla?
Každý svůj pohled má
Komu ale v této době
vadí antifašista?*

*Byla válka, nebyla?
Z flint se tady nestřílí
Ceny platíme však takové
jako bychom v ní už byli*

*Byla válka, nebyla?
Lidé stále pracují
Po večerech ale
neustále dumají*

Co že se to děje?

*Byla válka, nebyla?
Nahlas už se ptají
Tak jak to tedy je?
Je vůbec možné,
dohodnout se beze zbraní?*

Nedílné vedení výrazně zvýšilo efektivitu řízení vojsk. Velitele zbavilo ponižujícího dohledu a nutnosti nezřídka se ze svých skutků zodpovídat málo kompetentním lidem. Žukov návrat k nedílnému velení v rozhodujícím čase připrav na zimní tažení vřele uvítal.

Vítězství Rudé armády na Volze bylo rozhodujícím krokem k dosažení zásadního zlomu v průběhu Velké vlastenecké války i celé druhé světové války. Tak zdevastovaná německá armáda skončila po podepsání kapitulace polního maršála Pauluse. Žukov se domníval: „Zde jsem získal daleko více praxe v organizování protiútoků než v roce 1941 u Moskvy, kde omezené síly nedovolovaly přejít do protiútku a nepřátelská uskupení obklíčit.“

Za úspěšné společné vedení protiútku u Stalingradu byl G. K. Žukovu a dalším udělen opět zavedený řád Suvorova I. stupně. Na řádu, jenž mu byl předán, bylo číslo 1.

Vojevůdcovské mistrovství G. K. Žukova, které se názorně projevilo v titánském střetu, bezvýhradně uznává celý svět. Americký badatel H. Salisbury po téměř třech desetících let v knize „Velké bitvy maršála Žukova“ napsal: „Ve chvíli smrtelného nebezpečí se Stalin znovu obrátil na Žukova. Stalingrad visel na vlásku. Jeho osud a možná také osud celého Ruska byly svěřeny do rukou Žukova. Bitva u Moskvy z Žukova učinila národního hrdinu.“

(SV)

*Byla válka, nebyla?
Tanky světem křížem krážem
Rozumní se připraví
Ostatní pak půjdou s pláčem*

*Byla válka, nebyla?
Každý svůj pohled má
Komu ale celé ty roky
vadí antifašista?*

*Bude válka, nebude?
Výsledek přec jasný je
Jen ten průběh bolestivý
Nejasný je zcela.*

MIROSLAV HAVLÍK

Věnováno maršálu Rudé armády Ivanu Stěpanoviči Koněvovi, k 84. výročí porušení Mnichovské dohody 15. 3. 1939

„Všichni ti padělatelé dějin na Západě, kteří znesvěčují hrdinství sovětského lidu za války, budí spravedlivý hněv.“ Autobiografie Čtyřicátý pátý, I. S. Koněv

Volod'ka ze Stalingradu

Veterán, kapitán v. v. Vladimír Winter přijel do Stalingradu v 6 letech s tátou, maminkou a mladším bratrem. Již není mezi námi, ale stále na něj vzpomínáme, proto dávám k výročí Stalingradu část jeho rozhovoru z HaNo ze 7. února 2017.

Jak vypadal Stalingrad před válkou?

Městská aglomerace byla protažená podél Volhy až 40 kilometrů. My jsme bydleli nejseverněji v běžných činžovních domech. V centru byl moderní obchodní dům, v jehož sklepení byl poté, za stalingradské bitvy, štáb polního maršála Pauluse. Pamatuji se, že byly v centru hezké parky. Domy byly samozřejmě nižší, než jsou nyní.

Kolem města se vysazovaly stromy, doslova celé lesy, protože Stalingrad je již na dohled stepních oblastí. Také jsme je jako školní děti sázely. Pak Němci město rozsekali. Bojovalo se o každý dům, o každé patro...

Pamatujete hlas legendárního rozhlasového hlasatele Jurije Levítana, který oznamoval přepadení Sovětského svazu fašistickým Němcem?

Ano, to už mi bylo 16 let. Právě v ten den jsem byl na obilní brigádě na Donu, kde jsme dělali moc těžkou práci a pracovali doslova „od nevidím do nevidím“. A tam jsme se to dozvěděli.

Jak jste to prožívali jako mladí chlapi?

To víte, to oznámení šlo do všech amplicí, rozléhalo

se všude. Bylo to samozřejmě hrozné, lidé plakali. Hlavní bylo zajistit si jídlo. Najednou totiž všechny potraviny zmizely z obchodů. Kdo měl králíky, holuby, slepice – to všechno sloužilo obživě. Lidé, kteří měli příbuzné na vesnici, na tom byli lépe.

Ale my nikoho neměli, a tatínek už nebyl. Jedli jsme třeba rassolnik, to byla chabá polévka ze zkašených okurek, vlastně jen voda. Nějakou rybkou jsme ulovili ve Volze, chléb byl na přiděl.

S kluky jsme taky chytali vrabce, které jsme umlátili čepicemi.

Z vrabce jsme pak uvařili polévku. Taková byla válečná bída. Dnes se to zdá neuvěřitelné.

Kdy jste se setkal s prvními mrtvými války?

To bylo zanedlouho po jejím zahájení. Mnoho lidí v té době už zmíralo hladu, staří, slabí... Já si pamatuji například, když jsem přišel při evakuaci na nádraží, jak tam ležely přikryté řady lidských těl.

Zpočátku války nebyla ještě u nás na jihu, ve Stalingradu, válka znát ve smyslu, že jsme neviděli německou techniku.

Ale velmi brzy už jsme byli bombardováni německou Luftwaffe. Ve fabrikách, které vyráběly tanky, se přesto stále dělalo, žádný útěk do krytu – okolo padaly bomby a my stáli u strojů. Zažil jsem, jak to bouchlo do vedlejšího cechu. Uklidilo se, co se dalo, odklídili se mrtví, a pracovalo se dál. A zahynuli tam i mí kamarádi...

Jako 16letý kluk jsem byl nasazen ve válečné výrobě vlastně jako voják. Nebylo oddechu, nebyly přestávky, jelo se stále a taky se dělaly „osmnáctky“. Nebyly volné dny ani dovolené. A po šichtě jsme ještě hlídali na střeších, jestli neletí německá letadla. Bombardování bývalo od 22:30 hodin do pěti do rána.

Byl jste mladý hoch, který měl jistě plány, sny, a místo toho při-

šla krutá válka. Jak jste to prožíval? I kluci dokážou plakat.

Byli jsme tak tvrdě vychováni, že nebyl čas na slzy. Strach jsem neměl. Ale řeknu vám, že jsem nepočítal, že válku přežiju. A protože jsem toho tolik viděl, a pak i na frontě, tak se dnes ničeho nebojím. Opravdu ničeho.

Kolikrát jste byli evakuováni?

Evakovali nás do Kazachstánu, asi 90 km od Karagandy, ten přesun trval hrozně dlouho. Na konci této odysey s námi zastavil vlak ve stanici Šokaj. Tam přijeli předstodové kolchozů a vybírali chlapskou sílu. „A co vy umíte?“ zeptal se mě jeden z nich. „Jsem soustružník kovů,“ odpověděl jsem. Tak mě vzali, sice jako učně, ale musel jsem něco vzít, jinak bychom tam snad zmrzli.

V Michajlovském jsme pobýli asi rok. No, a když mi bylo 18 let, tak jsem vstoupil do Rudé armády, stihl jsem výcvik a byl jsem nasazen na opravě aut. Z velitelství jsem, jako komsomolec, rovnal povolávací rozkazy. A jednou jsem viděl na nástěnce výzvu pro Čechoslováky, aby vstoupili do čs. jednotky pod vedením Ludvíka Svobody. A tak jsem se přihlásil.

Co na to říkali lidé okolo?

Nevěřili mi, že jsem Čech. „Volodko, jaký ty jsi Čech? Ty jsi pravý Rus. Zůstaň tu za frontou, tady přežiješ válku!“ To mi říkali, a mysleli to dobře. Ne ne, ukázal jsem jim pražské doklady a ještě s jedním kamarádem jeli za Ludvíkem Svobodou.

Pokračování příště.

**Otázky kladla
Monika Hoření**

Volodka ze Stalingradu.
Pro pana Vladimíra Wintera
se město na Volze
stalo druhou vlastí.
Foto – Volgograd
10. 5. 2016

Для пана
Владимира
Винтера
город на Волге
стал второй
родиной

**ВОЛОДЬКА
ИЗ СТАЛИНГРАДА**

Kozácký bál

Kozácký bál

Kozácké sdružení VSCZS, z. s. pořádalo dne 4. února 2023 ve společenském sále „Na Marjánce“, Bělohorská 35/262, Praha 6 – Břevnov 10. kozácký bál – konal

se jako uzavřená společnost. (Vše-kozácký svaz českých zemí a Slovenska). Jako vřzdy, již při zahájení ataman VSCZS Michail Dzijuba s manželkou Irenou Dzijubovou

navodili přátelskou a milou atmosféru, která vládla po celou dobu.

Na programu byla živá hudba, kozácký folklor, předtančení, soutěže a tombola.

Bálu se zúčastnili kozáci z Německa a to: „Kazačij Kraj“ – folk-

Společné vystoupení – „Kozáci Vltavy“ + „Kazačij kraj“

lorní soubor z Augsburgu a kozáci ze spřátelené kozácké stanice – Brandenburg.

Vystoupení souborů „Kozáci Vltavy“ a „Kazačij kraj“ upevnilo tuto nádhernou atmosféru. Domů se rozcházel s hřejivým pocitem

bratrské sounáležitosti vzácní hosté a dobří přátelé. Vše-kozáckému svazu českých zemí a Slovenska patří velký dík a je třeba se těšit nejen na příští bál, ale i na další kozácké akce.

NATAŠA WEBEROVÁ

Statečný neumírá

V Příboru se dne 4. ledna 1917 narodil Jaroslav Lohrer. Událo se tak v železničním domku u trati. Nachází se tam doposud v dnešní Stojanově ulici č. p. 388. Dětství a jinošství prožil v rodišti. Tady v letech 1923 – 1927 chodil do cvičné školy při učitelském ústavu a posléze studoval na místním reálném gymnáziu.

Tyto Jaroslavovi studentské roky svého času připomněl jeden z jeho profesorů Josef Luňáček: „Vzpomínám rád na toho tichého chlapce, zaníceného pro vše krás-

dal proto o mimořádný odvod. Po něm nastoupil v létě 1936 vojenskou prezenční službu u pěšího pluku 40 ve Valašském Meziříčí. Absolvoval školu důstojníků v záloze. Ve vojenském vzdělávání od září 1937 pokračoval nyní už bez problémů na hranické akademii. Ve zrychleném běhu se jako poručík pěchoty v srpnu 1938 dočkal slavnostního vyřazení. Fragmety z obrazového záznamu této události se objevily ve filmu Neporažená armáda.

Za zářijové všeobecné mobilizace velel kulometné četě u pěší-

oficiálních dokumentech. V rámci čs. legionu v Polsku prožil zhroucení tohoto státu po německém útoku v září 1939. A taktéž následnou dvouletou sovětskou internaci, při níž formace byla zvaná Východní skupinou čs. armády.

Dne 22. června 1941 napadlo hitlerovské Německo Sovětský svaz. Na podkladě úmluvy o vzájemné pomoci a podpoře mezi sovětskou a čs. exilovou vládou v Londýně bylo přistoupeno ke tvoření čs. vojenských jednotek v SSSR. Posádkovým místem se

na nás volal: „Tak chlapci, půjdeme do toho a vy, Ostraváci, bojujte, jako by jste bojovali o Ostravu!“

Lom byl nejprve jmenován velitelem 2. výcvikové roty. V červenci 1942 po ustavení 1. československého samostatného polního praporu velel 2. pěší rotě, aby od nového roku 1943 převzal velení kulometné roty. V této funkci odjel s naší jednotkou na jižní úsek východní fronty. Ten se v té době nalézal v gigantickém zápasu po německé porážce u Stalingradu. První frontovou úlohou, jež nám byla svěřena, představovala obrana přístupů k Charkovu na řece Mža. Její středisko tvořila pro Čechoslováky zatím neznámá východoukrajinská ves Sokolovo.

Těžký úkol hájit tuto pozici byla na osobní žádost nadporučíka Otakara Jaroše svěřena „jeho“ 1. pěší rotě, zesílené posilovými prostředky praporu. Mezi nimi kulometnou rotou nadporučíka Loma. Dne 8. 3. 1943 vyrazili proti Sokolovu části německé 6. tankové divize.

„Jaroslav Lom těsně před útokem fašistů chodil od jednoho kulometného hnízda k druhému,“ vzpomínal Jan Ivanco, „prohlížel, radil, napomínal. Vojáci už z dálky poznali vytáhlou postavu a světlé vlnité vlasy nad veselými očima. Když bylo vše v pořádku, spěchal do sokolovského kostelíka k Jarošovi. Byli dobrými kamarády, hlásil splnění bojového úkolu – zaujmout obranné postavení. Nemyslel na válku, na boje, nemračil se, dobrá nálada ho stále neopouštěla, takový byl pořad a nezměnil se, ani když první střela z německého tanku dopadla mezi vojáky. Tanky se blížily, pěchota za nimi, Němci šli jako na pochod. Lom vyběhl z krytu, dal povel k palbě a kulometry zarachotily – výsledek byl tu – německé jednotky se daly

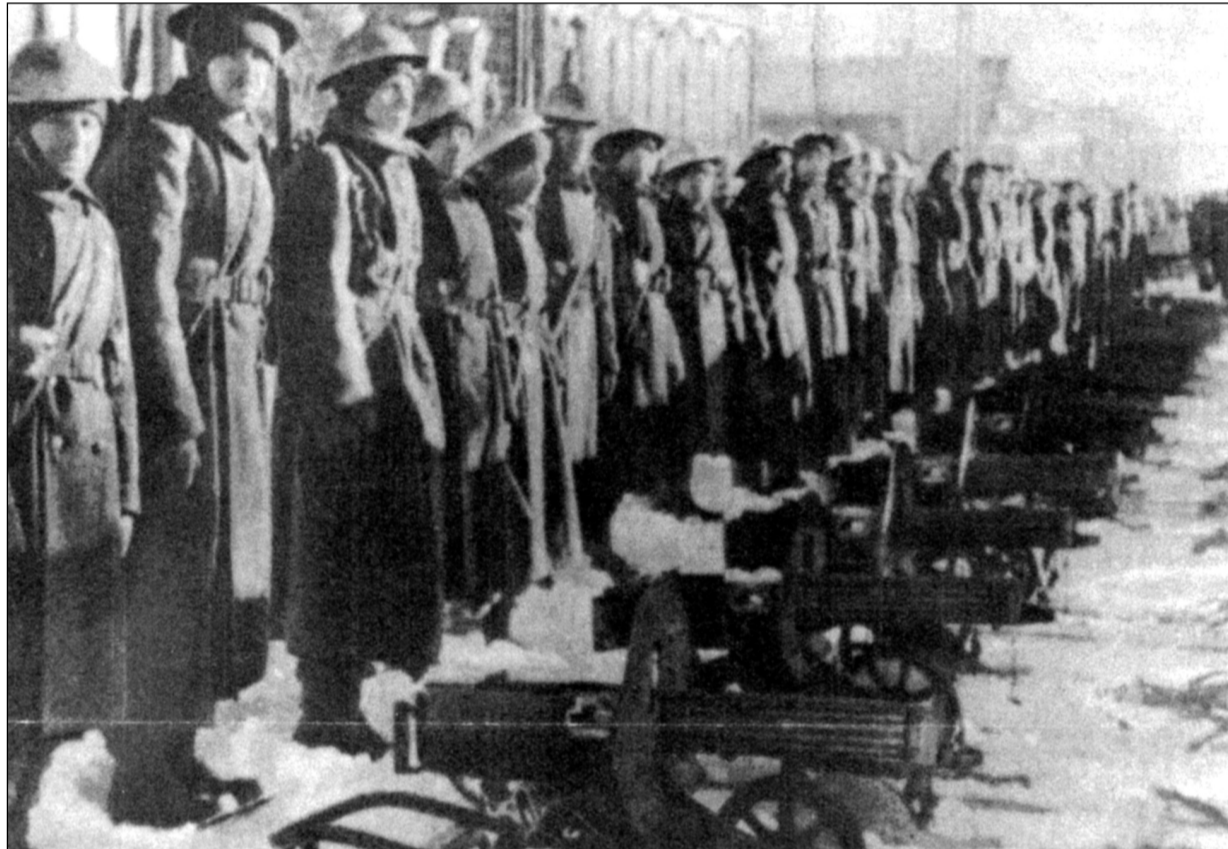
zmateně na útěk. Pak ale zasáhly tanky. Po zjištění odporu začaly odstřelovat kulometná hnízda. Lom se rozhodl kulometná hnízda přemístit, jenže tanků bylo mnoho.“

Nadporučík Jaroš a Lom se již předtím domluvili, že bude-li nejhůř, obránci z předních okopů se budou postupně stahovat k Jarošovu velitelskému stanovišti ve zmíněném pravoslavném kostele, ležícím zhruba uprostřed obce. Tady pak v kruhové obraně vzdorovat podle možností co nejdéle... Jaroslav Lom tedy kryje palbou ústup svých druhů.

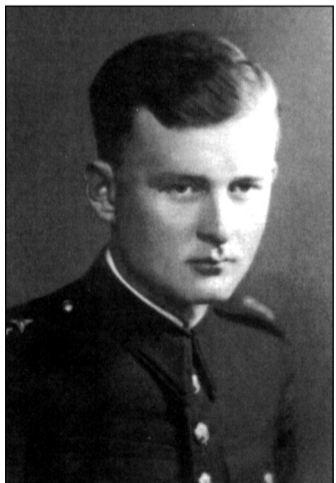
Uveďme slova tehdejšího zástupce velitele praporu plukovníka Ludvíka Svobody kapitána Bohumíra Lomského, pozdějšího armádního generála a ministra národní obrany: „Patřil k našim nejmladším poručíkům. Opustil svou rodnou zemi, aby mohl se zbraní v ruce bojovat proti okupantům. Se zahájením boje u Sokolova jsem pozoroval spolu se Svobodou hrdinný boj našich kulometníků a protitankistů. Když většina z nich padla, zaměnil je u protitankové pušky Jaroslav Lom. Zničil dva německé tanky, ale pak byl smrtelně zraněn. Nemohli jsme jej pochovat.“

Spolu s Jaroslavem Lomem svůj život toho dne na oltář vlasti položilo 86 čs. vojáků. S nepřátelskou početní a technickou přesilou se bili neobyčejně udatně. Střetnutí na řece Mži pokračovalo až do 14. března 1943. 1. československý samostatný polní prapor při svém křtu ohněm obstál se ctí. Němečtí uchvatitelé přes jím držžený úsek neprošli. Osobní statečností k tomu přispěl i nadporučík Jaroslav Lom, posmrtně vyznamenaný Čs. válečným křížem 1939 a sovětským Řádem rudého praporu.

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Nástup kulometné roty 1. čs. samostatného polního praporu před odjezdem z Buzuluku na sovětsko-německou frontu (30. 1. 1943).

Poručík Jaroslav Lohrer – Lom v roce 1938.

Snímek zachycuje některé čs. důstojníky během sovětské internace v Orankách. Stojící první zprava Jaroslav Lom, pátý Otakar Jaroš. Foto (3x) – archiv autora

né a ušlechtilé. Byl synem železničáře a pro svou milou povahu byl oblíben nejen u spolužáků, ale i v Sokole, kde od dětství cvičil, účastnil se spolkové činnosti jako jeho starší sestra. Jaroslav patřil mezi nejlepší kreslíře a tato záliba ho doprovázela celým životem za dob studijních i na vojně...“

V roce 1933 odešel jeho otec Emil Lohrer do penze. Se svou manželkou Josefou, dcerou Marií a Jaroslavem se přestěhovali do Místku. Ten zde maturoval. To vše se odehrávalo v atmosféře zvyšujícího se ohrožení Československa hitlerovským Německem. Pod vlivem výchovy a nálady ve svém okolí chtěl být vojákem z povolání – obráncem vlasti.

Jaroslav Lohrer se hlásí na Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě. Nebyl však přijat. Požá-

ho pluku 12 v Komárně. Stejně jako velká většina našich vojáků, rovněž on byl odhodlán hájit každou píď republiky proti agresorům. Tím větší zklamání představovalo přijetí mnichovského diktátu čs. vládou a kapitulace bez války. Kladné mravní síly a hodnoty rozvíjené od počátků národního obrození dostaly tvrdou ránu.

Rozbití Československa a německá okupace zbytku českých zemí v březnu 1939 Jaroslava Lohrera přivedla ze Slovenska zpět do Místku. Nechtěl vzdávat se bez odporu a nesmíření se s porážkou ho motivovala k odchodu do řad zahraničního odboje. V červnu téhož roku se hlásil na čs. konzulátu v Krakově. Začal používat krycí příjmení Lom, které potom měl zapsané i ve svých

stal Buzuluk. Sem pod Ural Jaroslav Lom (povýšený na nadporučíka) dorazil v únoru 1942 s instruktorským kádrem.

„Hned na počátku mého pobytu v Buzuluku,“ líčil Adolf Sonek, „jsem se seznámil s Jaroslavem Lomem, který měl zájem o vojáky, kteří pocházeli z jeho kraje. Scházeli jsme se na nádvoří kasáren i mimo ně... Zvláště vzpomínám na chvíle, kdy jsme se sešli v pěveckém kroužku a zpívali havířské písničky z Ostravska a slezské písničky... Znal jsem ho i jako vzorného kamaráda a výtečného velitele, který nedělal rozdílu mezi vojáky a důstojníky... Naposledy jsem ho viděl 7. března 1943, kdy šel kolem našeho obranného postavení v Mirgorodě, blízko Sokolova. Pamatuji na ten den, poněvadž npor. Lom

Polské buranství

Den památky obětí holocaustu si svět připomněl 27. ledna při příležitosti 78. výročí osvobození vyhlazovacího tábora v Osvětimi.

Zdejší muzeum ale kvůli válce na Ukrajině na pietní akt ruské představitelky nepozvalo. Vězně této strašlivé továrny na smrt osvobodila 27. ledna 1945 sovětská

Rudá armáda pod velením maršála Ivana Štěpanoviče Koněva.

Mluví ruské diplomacie Marija Zacharovová k této nehoráznosti na síti Telegram řekla: „Přes všechny snahy našich evropských partnerů přepsat dějiny, památku sovětských hrdinů a osvoboditelů a hrůzy nacismu, nelze vymazat.“

(ČTK, jel)

Někdejší vězni osvětimského pekla, co přežili, při pietě k 78. výročí osvobození vyhlazovacího tábora. Foto – ČTK/AP

Kruh občanů České republiky vyhnaných v roce 1938 z pohraničí

Báseň Viktora Dyka

Dějiny jsou svědky času, světlem pravdy, živou pamětí, učitelkou života a poslem minulosti.

Prosím Tě, matka Tvá!

Braň si mne synu.

Jdi, třeba k smrti těžko jdeš.

Opustíš-li mne, nezahynu.

Opustíš-li mne, zahyneš.

(Viktor Dyk: „Země mluvív“)

Vzpomínka číslo 1

Naše rodina, rodiče, o dva roky starší sestra a já, bydlela od roku 1921 ve Znojmě. Otec byl průvodčí vlaků ČSD, členem sociální demokracie, my se sestrou jsme chodily do české obecné školy, měšťanské školy a gymnázia. Obě jsme byly členkami Sokola a účastnily se sokolských sletů. Situace se zradikalizovala v polovině roku 1938, i když předtím jsme se s německými občany stejného politického smýšlení stýkali a celkem dobře s nimi vycházeli.

Pamatuji se, že již v roce 1936 začali být někteří Němci nepřátelští, scházeli se v Německém domě a při svých shromážděních nám nadávali, házeli po nás kamením, zvláště naši mladí vrstevníci. Zaháněli nás z náměstí a ulic, kde konali svoje srazy a manifestace.

Ze Znojma jsme se musily s matkou a sestrou vystěhovat, ale nebylo nikoho, kdo by nám, třem ženám, pomohl. (Otec v té době sloužil na přerovském železničním uzlu při převážení našich vojsk, která musila opustit hranice. V září 1938 jsme delší čas o něm neměly žádné zprávy a byly jsme úplně bez peněz.) Maminka stála dva dny a dvě noci v kasárnách a prosila, aby nám vojenské auto převezlo pár věcí z našeho zařízení na nádraží.

Konečně začátkem října 1938, kdy už nacistická vojska byla na okraji města, nám naši vojáci odstěhovali zařízení do nákladního vagonu na nádraží s tím, že už je

Koncentrační tábor Mauthausen. Čeští vězni jsou podroběni „zvláštnímu zacházení“ Usmrcení prací. Nepřirozené tempo poháněné klacky a gumovými hadicemi kápů. V Mauthausenu jsou dvě kategorie lidí: otrokáři a otroci, zabijáci a zabíjení. Vše je vypočítáno k vytváření neustálého stresu, k vědomí naprosté bezprávnosti, nemohoucnosti a na co nejrychlejší fyzické a duševní zničení člověka. Střílení, ubíjení kameny či sekýrami. Přesný počet českých a slovenských obětí se nepočítá. Kolik může člověk snést, když se život chvěje jen na malé jiskřičce naděje?

to poslední vlak, který je ze Znojma vypraven. Do vagonu jsme naložily veškeré zařízení i s naším malým hospodářstvím, kozou, králíky a slepicemi. Vlak nás pak odvezl do Okříšek, a tam nás odstavili na slepou kolej. V tomto vagoně jsme bydleli dva měsíce (to už byl otec s námi), protože jsme nikde nemohli najít ani jednu místnost k bydlení – vše bylo obsazeno uprchlíky. Ve vagoně se nesmělo topit ani vařit, tak jsme se stravovali u projížďčického čs. vojska. Po dlouhém hledání jsme pomocí známých v Moravských Budějovicích našli ubytování u hodných, nábožensky založených lidí. Byla to jedna místnost bez jakéhokoli sociálního zařízení. V této jedné místnosti jsme všichni čtyři provizorně bydleli. Veškerý dobytek jsme dali k tetě do Pokojovic.

Z vagonu jsem chodila do školy do Okříšek a má sestra jezdila do gymnázia v Brně. V Moravských Budějovicích jsem pak chodila do měšťanské školy a má sestra od pololetí 1939 do gymnázia.

Ve Znojmě jsme měli rodinný domek, který po našem odchodu obsadila nějaká Němka. V domku v mansardách jsme nechali zařízení v dvou dětských pokojích. Domek jsme sice v roce 1945 dostali zpět, ovšem zcela zdevastovaný a bez jakéhokoli zařízení.

MARIE NEKULOVÁ,
TEHDY ZNOJMO

Vzpomínka číslo 2

Jsem jednou z těch, kteří byli v roce 1938 vyhnáni Němci ze svého rodiště a bydliště v Žatci. Také můj otec se narodil v pohraničí. V roce 1938 mi bylo deset roků, a tak si na vše velmi dobře pamatuji.

Vzpomínám i na to, jak ještě v předškolním věku bylo jedno, kdo je Čech a kdo Němec. Nebyly žádné vyhraněné rozdíly. Až později, když nastoupil v Německu k moci Hitler a začala fungovat

Odcházející gestapák pověsil člověka, jakoby nic, s rukama za zády.

nacistická propaganda, ať rozhlasem, či „spanilými jízdami“ po českém pohraničí nacistickými propagandisty v čele s Henleinem, nastalo dělení a později i napadání českých dětí německou mládeží. Hlavně organizovanou mládeží – turnery v hnědých košilích, v krátkých kalhotách a bílých podkolenkách. Když např. při oslavách šel někdo v českém kroji, byl fyzicky napadán. Také při českém odpolodním divadelním představení Fidlovačky vnikli turněři do hlediště a napadli české děti.

Po anšlusu Rakouska a Mnichovské dohodě došlo k vyhranění situace a začalo se střílet. Rodiče mne odvezli do vnitrozemí k babičce a za pár dní přijeli také.

Nemohu popisovat vše, co se tehdy dělo. Je toho příliš a je to velmi smutné. Viděla jsem matky s plačícími, hladovými dětmi, tak jak to teď vidíme z Jugoslávie, sedících na rancích na lounském nádraží se zavazadly rukama – neboť jim Němci, než je vyhnali, strhali nehty. Také si pamatuji na rodiny, které i rok žily v odstavených vagoncích, v ratejnách, pastouškách, neboť nebylo kam tyto utečence umístit a to nemluví o jejich pracovním zařazení.

Pak přišel březen 1939 a protektorát. Do Žatce jsem přijela až po válce, a to začátkem června 1945. Celá rodina se šla podívat, zda je možno vrátit se do svých domovů.

Žatec byl strašně poničen. O tom teď nikdo nemluví, že Němci na konci války ze msty zničili, co mohli, i když tam při ústupu zanechali německé obyvatelstvo. Koupaliště vyhodili do vzduchu, tenisové kurty rozryli, stromy v parku porazili.

K. Š., TEHDY ŽATEC

Vzpomínka číslo 3

Můj strýc Karel Pech byl po první světové válce jako strojvůdce přidělen do Ústí nad Labem, tam se oženil a bydlel se svou ro-

dinou. Po dlouhá léta první republiky žili Češi a Němci vedle sebe, kamarádili spolu, děti si spolu hrály a chodily do školy. Nástupem Hitlera k moci a vinou Henleinovy strany se všechny přátelské vztahy přetrhaly, dospělí i děti spolu přestali mluvit. Netýkalo se to však německých sociálních demokratů, ti se chovali normálně. Nejhorší to bylo ve městech, v některých místech na venkově byla situace přece jen mírnější.

Nikdy nezapomenu na horký červencový večer, kdy jsem byla u strýce na návštěvě. To tehdy byl ve Vratislavi sjezd německých žen a mluvil k nim Hitler. Všechna okna v městě byla otevřená, v nich radiopřijímače a z nich se po dobu dvou hodin ozýval Hitlerův řev a dlouhotrvající skandování německých žen „Heil Hitler!“ Po zádech mi až běhal mráz. A proti tomu nemohla naše policie nic dělat.

Často se tvrdí, že Hitlera podporovali jen lidé s nízkým vzděláním. To však není pravda. Stýkala jsem se s jednou německou dívkou, abych se zdokonalila v němčině. Pamatuji se na rozhovor s jejím otcem, který obhajoval Hitlerovy názory, a to byl velice inteligentní člověk!

Každý týden přijížděly do Ústí autobusy plné říšských Němců, nahnuli se do řeznictví pana Matouschka, aby se pořádně nacpali českými uzenkami. Lodníci, kteří jezdili po Labi do Hamburku, říkali, že se Hitler již od roku 1933 připravoval na válku, že v Německu mají jen „dřevěné máslo“, čímž myslel margarín. Známý je též výrok německých představitelů „Kanóny místo másla!“

Po podepsání dohody v Mnichově musel také můj strýc s celou rodinou utéci a s sebou si mohli vzít jen to nejnuttnější.

ZA KARLA PECHA,
TEHDY ÚSTÍ NAD LABEM,
NETEŘ L. Č., PRAHA

Genocida běloruského národa v letech 1941–1943

(Pokračování z čísla 272)

Standardním scénářem vražedných fašistických komand se stalo ničení vesnic, pálení domů spolu s obyvateli, masové vraždění pokojných obyvatel. Bylo postaveno na barbarských metodách. Je dokázáno, že Bělorus byla vystavena

všem formám genocidy. Je známo, že západ se snaží falšovat dějiny (nejen v Bělorusku, vidíme to i v naší republice), avšak Bělorusové operují důkazními materiály. Během předběžného následujícího vyšetřování bylo osloveno 14 tisíc lidí, z toho 7,5 tisíc bývalých věz-

ňů koncentračních táborů. Vyšetřovací skupinou bylo nalezeno tisíce archivních dokumentů v souvislosti s nacistickými zločiny.

Pátrání proběhlo na 400 místech a podrobnou analýzou a nalezením různých dokumentů bylo naznačeno, že v lesním masívu gomelské oblasti mohou být pohřbeny ostatky obyvatel ubitých okupanty a jejich pomahači. Během roku 2021 při pátracích (průzkumných) pracích byly odhaleny ostatky okolo pěti set lidí, kteří byli zavražděni střílou do hlavy, avšak nadvakrát. Ty, kdo nezemřeli hned, dobíjeli granáty. Nálezy hřebenu, zubních kartáčků, klíčů a perořízků, dokazují, že zavraždění byli mírumilovní obyčejní občané. Všichni známe tragický osud Chatyně, avšak takových vesnic bylo v Bělorusku tisíce.

Během pátrání se ukázalo, že rozsah tragédie běloruského národa je mnohem větší, než se dříve předpokládalo.

Vybráno z materiálů
běloruského velvyslanectví
(pokračování příště)
Z ruštiny přeložila
Nataša Weberová

Nesmírné bylo utrpení běloruského národa po napadení Sovětského svazu fašistickým Německem v roce 1941.

Touha fašistických bestí vraždit neznala mezí.

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 273/2023, cena 10 Kč.

Zakladatel: prof. Ing. Břetislav Chvála, DrSc.

Vydavatel: Slovanský výbor ČR.

Redakční radu řídí: Docent RNDr. Jan Minář, Dr.Sc.

Členové rady: Miroslav Havlík, Eva Holečková, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec a Nataša Weberová.

Distribuci vede Alena Grospičková.

Na Slovanském výboru jsou úřední hodiny ve čtvrtek od 10 do 15 hodin.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 110 21 Praha 1,

III. patro, kabinet č. 147, tel. 607 715 152,

internetová adresa: www.slovanskyvyborcr.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík).

Adresa e-mail: slovanyborcr@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku. Úzavěrka čísla dne 26. 2. 2023.

Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.